

издавач ЛОМ / Београд • за издавача / опрема Флавио Ригонат
штампа Caligraph / Београд • тираж 500 • Београд / 2024.

ISBN 978-86-7958-373-4

ЈУЗ АЛЕШКОВСКИ
НИКОЛАЈ
НИКОЛАЈЕВИЧ

НАУЧНОФАНТАСТИЧНА НОВЕЛА

превео с руског
Милан Вићић

Л О М

БЕОГРАД / ММХХІV

наслов оригинала

Юз Алешкóвский

Николай Николаевич

© Irene Alesh, 2022

уредник издања / лектор

Флавио Ригонат

НИКОЛАЈ НИКОЛАЈЕВИЧ

1.

Слушај сад. Ја већ знам: неће бити досадно. Ако почнеш да се досађујеш, значи да си говедо и да пола курца не капираш ни о мени ни о молекуларној биологији. Ево ме пред тобом: згодна фаца, скоцкан, мрдам брковима као мачак, стари „москвич“ пичи, гајба није сустанарска, а жена – још мало па доктор наука. Жена ми је, признајем, права заго-нетка! Једном речју – тајна природе. Она Сфинга без носа у Египту – видео сам је у неком краткоме-тражном филму – обична је гузица у поређењу с мојом женом. Само споменик и ништа више. Али о жени ћемо касније. Лакше, помало сипај, пола чаше. Остаћеш паметнији и нећеш узриказити. И мезни понешто, немој сад овде да ми се напијеш, ништа нећеш скапирати.

Све у свему, кад се рат завршио, нађем ти се ја са деветнаест година на слободи. Тетка ме у Мос-кви пријавила као подстанара: тандарао ју је шеф одељења за издавање личних карти, наред пода канцеларије. Првих месец дана нигде нисам радио.

Није ми се хтело. Џепарио сам по градском превозу, и то без ортака, никог нисам имао ни да уштека оно што дигнем. Е, то ти је уметност. Видиш прсте? Ојстрах¹ не може ни да ми присмрди. Моји су дужи. Иначе, међу нама, тачно сам осећао овим прстима које се новчанице налазе у новчаницима или џеповима. Чак сам и боју умео да погодим, и ниједном нисам погрешо. А колико их само падне због једне рубље или потврде кућног савета, коју они, цаве, извлаче ли извлаче, као да је новчаница од милион долара, муче се, пропињу се на прсте, и на крају извуку само шут у дупе и лисице на руке. Све у свему, бунарим ти ја тако на ситно. И тролејбуску „Б“ маршруту сам апсолвирао, и линију трамваја Анушка. Али да знаш, бонове никад нисам узимао. Ако и покупим неки, одмах га поштом шаљем власнику или однесем у биро за изгубљене ствари. Био сам пун кô брод. Планирао да се женим. Кад оно, тетка ми каже:

– Комшија те примио у институт. Бићеш лаборант. Ионако ћеш пасти, кад-тад. Ускоро дижу казне. Овај мој ми причао, брат му јури шпијуне по Лубјанки², и све сазна директно од Берије³.

¹ Чувени совјетски виолиниста. Све примедбе потичу од преводиоца.

² Истражни затвор у Москви.

³ Злогласни Стаљинов шеф тајне полиције.

И стварно, декрет је објављен. За крађу – од пет до двадесет пет година. Одједном ме ухвати фрка. Као да ме срећа предуго пратила. А желео сам да научим неки занат, мада нисам волео да радим. Убиј ме, ал’ не могу. У логору нас одвикли од рада. Обр-ни-окрени, морао сам код комшије у институт, јер се зна да је то лош знак: ако ти је фрка – не гине ти хапшење.

Тај комшија и ја смо се сваког јутра јављали један другом. Дуго је седео у клозету, шушкао новинама и смејао се. Прво пусти воду, па крене да се церека. Сви ти научници су, брате, опичени. Мислим да је и он био теткин јebач. И тако ти се запо-слим код њега у лабораторији. Презивао се Кимза, нисам могао да провалим које је националности, али није био ни Јеврејин, ни Рус. Тридесетак година, симпатична њушка, али увек уморна.

– Ти ћеш – каже – да носиш реактенсе, да помажеш у спровођењу експеримената. Ако будеш хтео, можеш и на курсеве. Шта кажеш на то?

– Нама, Татарима – кажем – све је то иста прича. Јебô, не јебô, курцу време пролази.

– Псовке да више нисам чуо.

– Добро.

2.

Радим већ недељу дана. Вукљам наоколо разноразне пиздарије, перем којекакве бочице, једном сам за ручком опржио језик с некаквом соли, и онда сам четири-пет дана срао плави пролив. Ја мислио кухињска со, а оно хемијска, јебо је ко је правио. Сва срећа, нисам отворио боловање, вероватно би ми опет гурали минобацач у дупе, као кад сам у логору ексирео пуну мастионицу да ме не депортују на север... Све у свему, шљакам. Опремам нову лабораторију. Пун курац микроскопа, инструмената, мотора и тако даље. А онда ми досадило да се цимам. Чак сам из зајбанције шефу кадровског одељења здипио буђелар из цепа на мантилу, чисто да не испаднем из форме у својој уметничкој професији. Јебем ти срање, колику су дреку дигли око тога! Није прошло ни пола сата, кад ето ти целе чете пандура у цивилу, никог не пуштају из института. Све су испретурали, добро нам нису и чмарове претресли због тог идиотлука. Одем с тим новчаником у клоњу, отворим га, а у њему ни кинте. Само

папирићи, то јест анонимне дојаве. И против мог Кимзе једна. Као, уназађује науку, на састанцима не пева, не аплаудира, прави гадне гримасе кад гласа, искључује радио кад неко пусти лагану музику совјетских композитора. Његови експерименти усмерени су против човека, истог оног што гордо звучи⁴, а то значи да индиректно саботира економију. Капираш? Кимзи се смешкало једно двадесет пет година. Педесет осми члан⁵.

Не волим цинкароше. Повадим ти ја лепо све оне дојаве, обришем дупе онима што су биле на рачун осталих научника (по њима као да је цео институт био једно велико завереничко осине гнездо – што се, значи, и на мене односило?), а ону против Кимзе уштекам. Буђелар исецкам жилетом на фронтле и бацим у ве-це шољу. Кад оно, Кимза цима кваку, виче, бесни. Ја изађем, објасним да имам сраћку од хемије и да врата нису зуб – зашто их који курац цима.

– Гледајте – кажем ја Кимзи – папирић о вама.

Прочита он шта пише, пребледе, захвали ми се, каже, све му је јасно, и фрк! – убаци оно папирче у

⁴ Речи Максима Горког.

⁵ Односи се на 58. Члан кривичног законика СССР, који се тичао „одговорности за контрареволуционарну делатност“ и по коме је током совјетских чистки преко 14 милиона људи било осуђено и прогнано у сибирске и остале логоре.

најјачу киселину. Раствори ти се оно кô из пичке пред нашим очима.

Онда су ме одвукли у управу. Ја, нормално, збланут.

– И бољи су ми – кажем – мајстори од вас намештали, па им зарибало на првој кривини!

– Постоје сведочанства да си се трљао о људе отпозади у реду у мензи. Шта је било, носталгија за старим данима?

– Јебе ми се за та ваша сведочанства. Је л' бар било много пара тамо?

– Пара уопште није било.

– Па који ће ми онда курац то срање?

Они у смех. Вероватно су се опустили кад су чули како причам, па ме оставише на миру.

Сутра кажем Кимзи да нећу више да радим. Инсистирам да нисам радник, него уметник, посвећен својој струци. Највише волим, кажем ја њему, да се извалим на тросед и читам књиге. Некако ме чудно погледао, а онда почео изосола да ми баје о важности те његове науке, биологије, за читаво човечанство, и како он сад започиње с истраживањима каквих још никад није било. Једном речју – експеримент. За који сам му баш ја потребан. И како је то један племенит и креативан посао. А најбитније је што то није у ствари никакав посао, него чисто задовољство, и то одлично плаћено. Поента

је да се према том послу треба односити без предрасуда, треба само мислити на будућност човечанства. Баш тај део је упорно наглашавао.

– Слушај, комшо – кажем ја њему – немој више да ме јебеш у мозак, о чему се овде ради?

– Постаћеш донор.

– Шта, крв вам треба?

– Не, не крв.

– Па шта онда – смејем се ја – говно или пишаћка?

– Сперма нам треба, Николају. Сперма!!!

– Каква сперма?

– Оно од чега се деца праве.

– Каква је то сад па сперма? То ти је сврш, стручно речено.

– Па добро, нека буде сврш. Пристајеш ли да га дајеш у научне сврхе? Немаш чега да се стидиш. Нема ништа срамно у томе. Осим тога, загарантована ти је апсолутна дискреција.

– А што не би ти давао? – питам га сумњичаво.

Он се намршти.

– Јер могу да ме оптуже за непотизам у избору објекта истраживања. Пристајеш ли?

Ту ти ја седнем на под и почнем да се смејем. Каква шљака! Само што се нисам упишао.

– Немој да се церекаш, него седи и саслушај за шта нам је потребна твоја сперма – рекао је Кимза.

Уозбиљим се мало, саслушам га, и испостави се да је Кимзин план следећи: ја дркам и шиљим га, што је једно те исто, а мој сврш иде после тога под микроскоп, да га проуче. Онда ће пробати да га убаце у материцу јалове женске особе и виде прима ли се или не. Ту сам га, за сваки случај, прекинуо, везано за алиментацију. Напумпаш пет-шест риба и оде цела плата, после можеш да се сликаш.

– То нимало не треба да те брине – каже он.

Имао је и још неке строго поверљиве планове за мој сврш. Обећао је да ће ми их изложити чим почнемо с експериментима. Кад оно, замисли, дигао ми се патак од ових разговора – он би одмах да почне! А није ми било први пут. У логору сваки стоти не дрка, а осталих деведесет девет нон-стоп га бацају у несвест. Најважније је да те не гризе савест због тога. Има оних које је срамота самих себе кад издркају, то их мучи цео живот. Знао сам једног Милштајна, Љовку – преваранта. Свирне сигнал за спавање, сви се лате курца, а Љовка шкргуће зубима, бори се против себе, па се полако, мало-помало, смири.

– Организам тражи, кажем, што га мучиш. Није ти он ништа крив. Не буди му јавни тужилац!

И тако, промозгам ти ја мало па приупитам Кимзу за услове. Колико се пута дневно дрка? Које

је радно време, колика је плата и шта ће бити опис мог радног места?

– Један оргазам свакодневно, ујутру. Завешћемо те као техничког референта. Према систематизацији радних места, плата је осамсто двадесет рубаља. Радни дан није нормиран. После оргазма – у биоскоп.

3.

Трудио сам се да се не види да сам изненађен, чак запањен. Мислим се, јака ствар, дођем, издркам, па правац трамвај Анушка или тролејбус Букашка. У случају да паднем, ето ти олакшавајуће околности: радим у институту. Све у свему – пристанем. Увече одем код свог старог другара, међународног кримоса. Он је био лопов светске класе, све док нису затворили границе уз помоћ Карацупе и његовог верног друга Ингуса.⁶

– Ти си срећковић и упала ти је секира у мед – каже мени кримос. – Али слабо си погодио ту шљаку. Па сврш вреди више од црног кавијара. Скоро као платина и радијум. Испео си глуп ко курац! Ја бих тим биолозима своје спермиће на комад продавао. Зато им и служе ти њихови микроскопи – да броје ситнину. На комад! Капираш?

⁶ Никита Фјодорович Карацупа (1910-1994) – чувени граничар и Херој Совјетског Савеза, који је од тридесетих година XX века радио са четом дресираних паса, међу којима је широку популарност у совјетској јавности стекао пас по имену Ингус, са којим је Карацупа често позирао на фотографијама.

– Капирам, како да не капирам.

А јесам дебил, стварно. Па спермић – то је наш највећи специјалитет. Плус, често дркање лоше утиче на здравље.

– Нема фрке – кажем ја кримосу – дићи ћу им цену постепено. Нисам ја весла сисао.

– Штета, јебига, што сврш не може да се разблажи. Знаш оно, као што павлаку разводњавају у продавници. Добра би ту пара канула – каже кримос.

– О јебем ти! – лупим се ја по челу. – Како се тога нисам сетио! Могу да је задржавам кад крене, па да их после исфолирам за још једну порцију и премашим план!

– Не препоручујем – озбиљно каже кримос – не ваља прекидати полне односе, чак ни са сопственом ручицом. Штетно је. Морао сам да отерам једну рибу због тога. Стално је кукала: свршавај на неко друго место! Да нећеш у средње уво можда? – питам ја њу. – Било где, само немој у мене! – А мени, јеботе, од тога нокти на ногама престали да расту. Замисли! Морао сам да је се отарасим. Зато свршавај кô човек. Донеси ми флајку кад ти легне плата. То ти је за савет. Него, тражи им и млека да ти дају, за штету по здравље, и кажи им да даваоце крви хране месом кад заврше. Не буди веверица. У Америци пет пута издркаш и можеш ауто да купиш. Капираш?

4.

Дођем ти ја тако сутра ујутру на посао и све ми смешно. Нешто ме као срамота, а с друге стране, размишљам – ма чега се који курац стидиш? Нек се човечанство и од тебе овајди, можда му стварно будеш од користи. . . Погледам, а они већ припремили за мене кабиницу од око три и по квадрата, без прозора. Унутра неонска лампа, топло, канабе донели. На столици поред њега – епрувета.

– Ето, Николај, ово је твоје радно место – говори Кимза.

– Само да се одмах договоримо: без подјевавања – кажем.

А Кимза навалио како нипошто не би требало да у себи развијам некакав компас ниже вредности, напротив, треба да се поносим својим послом.

– Раскомоти се. Почињеш чим ти дам команду: пажња – оргазам! После оргазма затвори епрувету чепом.

– Да се не разбеже?

– Ради брзо и без губитака! Зар ниси видео знак?

Затворим ти се унутра, прилегнем, замислим се, и сетим се како смо се ономад Кирјуха и ја током бекства ушуњали у женски логор и тамо појebали све женске лопуже, а ове што нису добиле курца, све саме фашисткиње и цаве, поцепале гаће са нас и искидале их на фронцле, да бар осете мирис мушкарца испод оне затворске ћебади. Чим сам се тога сетио, мачор већ почео да мрда главом тамо-амо, као кобра уз свиралу. У то време сам ретко шта карао, па сам одмах свршио. Пола епрувете. Цео Млечни пут, што би рекò мој цимер из затвора, астроном по професији. Пријатељ га одрукао да је изјавио како му се јебе за ову нашу планету Земљу ако се сва ова срања што се на њој дешавају баш никако не могу објаснити.

Углавном, однесем ти ја ону епрувету Кимзи.

– Охо – каже он – да видимо!

И ту ти он размаже мало на неко стакленце, а остало гурне у некакав залеђени апарат с ког се дизала пара.

Погледа ти Кимза кроз микроскоп, па ждракну у мене као да је добио на лутрији.

– Николај – каже – ти си супермен! Натчовек! Невероватно! Не питај зашто. Схватићеш касније. Одржаћу ти кратак курс из биологије.

– Смем ли бар да погледам?

– Други пут. Иди сад. Видимо се сутра.